

**A' ROMAITSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSÉG-
NEK KEGYELMESI ENGEDELMÉVEL.**

Indult BÉTSBŐL Pénteken 30. Novemberben 1792.

Felséges Urunk a' Bétsben eddig fenn állott Szegények Inffitutumát illető minden készületeket igen jóknak lenni tanálván, méltoztatott parantsolni, hogy ezek enckutánna is leg-kisobb punktu-
mig a' magok valóságokban meg-maradjanak. Mint hogy pedig ezen igen hasznos Inffitutumnak kívánt végit mind addig elérni lehetetlen, valameddig olyan emberek tanáltatnak, a' kik a' magok sziveknek jósága miatt meg tsalattatván, az alkalmatlan koldusoknak alamisnát osztogatnak, ehez képest azt kívánnya a' Bétsben lévő alsó Auszriai Kormányzék mindenektől, a' kik a' szegények jóvát,

és a' magok bátorságát, melly a' házaló koldusok által igen gyakran veszedelemben szokott forogni, szerezetik, hogy a' koldulóknak több alamisnát ne adjanak, hanem inkább magok jelentsék bé őket a' Politziának; melly szerezint a' valóságos szegények, magok tulajdonságaikhoz képpest, vagy illendő munkát, vagy pedig ha erre alkalmatlanok léfznek, illendő alamisnát fognak kapni, az alamisnára méltatlan koldusok pedig, a' kik ez által magokat a' korrhel és lézengő életre adják, szorófsabb kényszerítő eszközök által a' Státusnak hasznos, vagy leg-alább másoknak nem ártható tagjaivá változtattatnak.

A' Ts. Kir. Hadi Sergeeknek *Aposztoli Vikáriusa* a' Sz. Pölteni Püspök *Kerens János* Ur megholt *Bétsben* a' múlt 26 dikban, életének 68 dik esztendejében. Születésére nézve *Mástrichti* fi volt: A' volt *Theresia Ritter Akadémiában* 10 esztendeig tanította ditséretesen a' *Morált* és *Historiát*, melly érdemiért a' b. e. *Mária Theresia* által *Geldridban Ruremondi* Püspökké tétettetett. Az után *Neustadti* Püspökséget és *Aposztoli Vikáriuságot* nyert, végre II dik *Josef*től az akkor felállított *Sz. Pölteni* Megyének tétetett 1784 ben első Püspökévé, mely tulajdonságában ditsőséges életét bé végezte.

Ugy haljuk, hogy a' szerentsétlen *Sámegei* gyilkosát *Prágában* el fogván, hozzák viszsa.

A' *Belgrádot* el foglalt régi *Belgrádiak* az el-
lerek 1500 ad magával közelítő *Zvorniki* Basát meg-támodván, ötet viszsa üzték, kassáját és eleségét el foglalták. Szerentsétlenebbek voltának más felöll az *Arnauták* vezérével *Baranovátznál*, kire a' les helyekről hasonló képpen ki ütven, magok között 70 ent el vesztettének, és meg-szalasztattának. Már most ezen *Arnauta* Basa sebess lépésekkel fiet *Belgrád* felé, hogy ezt a' pártosok kezéből ki-ragadhassa.

A' Tsatdzó piatzokról.

Ausriai Belgium. — *A' Mors* mellett esett tsatának következése szerint, a' hol a' Ts. Királyi Seregek valóságos vitézi bátorsággal viselték ugyan magokat, de végre mindazonáltal a' nagyobb ellenséges erőnek engedni kénytelenitlenek, magokat ezen tsata után *Löven* felé vissza vonták. Az az után, a' tábornak lehetőse együve való vonodása végett tétetett rendelések, azt a' szükséges következtetést huzták magok után, hogy a' miénkeknek *Brüszszelből* ki kellett jöni, a' melly város e' szerint az ellenségnek által adattatott, a' hová 13 dikán bé is szállott, és azt a' maga birtoka alá által vette. — *Albert Hertzeg Mafirichtnak* vette útját, a' honnan ha szükséges lézen, *Kristina* fő Hertzeg Aszszonnyal edgyütt tovább fognak menni.

A' Trieri Nov. 12 dikén indult tudósítások szerint, hírül adattatván *Trier* városlában, hogy *Mertzkirchenben*, *Mertzig* és *Saarburg* körül egy meglehetőse Frantzia Sereg gyülekezne öszve, és olyan jeleket mutatgatna, hogy *Trierre* ütni szándékozik; ehez képpest egy *Ausriai* és *Pruszszus* emberekből álló Sereg, *Pruszszus* Generál *H. Hohentlohe* vezérlése alatt haladék nélkült ezen vidékek felé ütnak indult, és, a' mint *Coblentz*ből Nov. 13 dikán írják, azok a' *Pruszszus* Seregek; a' mellyek *Coblentz* felé még útban vagynak, olyan parantsolatot vetrenek, hogy a' magok újokból *Trier* felé vissza térjenek, a' hová a' *Coblentzben* lévő *Ausriai* Seregek is vissza indulni parantsolatot vette-

nek, és így a *Trier* mellett fekvő egyesült tábor erőssítettik. — A több Pruszszus Sergek *Coblentz*-ből *Moguntzia* felé takarodnak a *Láhn* vize mellé. — Ugyan ezen Levél által erőssítettik, hogy a *Braunschváigi* Hertzeg a Pruszszus Sergeken való fő vezérséget Gen. *Kalkreuth*nak bizonyoson által adta, és a maga tartományaiba ezen napokban vizsgálja fog *Coblentz*-ből indulni; Egy *Coblentz*-ből Nov. 16-dikán indult újabb Levél szerint pedig ezen fő vezérséget ismét vizsgálja vette.

A *Moguntziából* Nov. 18-dikán és *Frankfurtból* 20-dikán indult Levelek szerint, ezen vidékek a Frantzia Sergek által mind elborítottak vagynak, és az oltalmazó készületek *Moguntziánál* nagy szorgalmatossággal tétettetnek. Gen. *Wimpfen*, annak a *Thionville*-béli esméreres *Wimpfennek* a testvére, *Moguntziai* Komendánszá tétettetett: maga *Cusine* pedig innen a *Rénus* vizén *Homburgban*, a *Hessen-Homburgi Landgróf* lakó Városában vagy ott szállason. Az ő Sergeik és a *Coblentz*-ből ellene indított Pruszszus Sergek között, mellyek *Moguntzia* felé szüntelen közelitlenek, minden nap ütközetet várnak.

„A *Frankfurti* Polgárok, — így szól egy *Régenburgi* közönséges Levél — „a magok terhes állapotjokat a leg-nagyobb meg-hunyászkodással, (tsendességgel) szenvedik, és a *Frantziáknak* minden erőszakoskodásaik által is még eddig a magok fundamentomos gondolkodásaiktól való el-állásra réa nem vétetethetnek. A *moslani Frankfurti* Komendáns Frantzia Gen. *Vanhelden* mindent el-követett, hogy a *Frankfurtiakat* réa vehesse, hogy ezek a *Szabadságnak* táját magok önként fel-állítsák:

litsák: de nem mehetett semmire. Végre ezen Generális maga egy ilyen szabadság fáját fel állítván, és annak tetejébe egy veress sapkát szúratván, ezt, hogy a' *Frankfurti* Polgárok erőszakos kezeket ne tegyenek rá, ágyukkal vétette körül. „

Olofz Ország. — A' *Genuából* Nov. 10 dikén indult Levelek szerint, a' *Genuaiaknak Spetia* nevű ki-kötő helyében magát az egész Frantzia Sereg edgyesítette, és még több hajókat is vár, a' mellyeknek a' *Touloni* ki-kötő helyből már ekkor meg kellett vólt indulni. Ezen Frantzia hajós Seregnek fő Vezére *Contra-Admiral Truguet* a' maga Sergéhez tartozó főbb Frantzia tisztekkel Nov. 8-dikán a' szározra ki szállván, a' *Genuai* mostan uralkodó Hertzeghez, *Dogéhoz*, be-vezettetett.

A' Frantzia hajós Seregnek közel való léte, és az a' gyakor hir, hogy ezen hajós Seregnek egy része a' Pápa *Civita-Vechia* nevű ki-kötő helye előtt már meg-jelent légyen, *Roma* várofsában közönséges meg-rettenést okozott, és sok mozgásokra adott alkalmatosságot. Sok gazdag szeméjkek el távoztanak, mások pedig a' magok drágaságait áruba botsátván, azon igyekeznek, hogy ezeknek árát bátorságba helyheztethessék, és meg tartassák: a' Pápa pedig magát a' nép között, hogy ezt az elő fordulható szükséges ellent állásra bátorítsa, gyakrabban mutatja, mint közönségesen szokása. Az oltalmazó készülétek itt még Nov. 9-dikén is szorgalmatosan tételtettek.

Ferrarában, Bononiában, Urbinóban, 's a' több Pápa birodalma-béli városokban, egy időtől fogva nagy

nagy számu elszaladott *Frantzia Papok* érkeztenek meg, kik többnyire minnyájon szánakozásra méltó állapotban tanálják lenni magokat, de az említett városokban, rész szerint a' *Klastromok* által, rész szerint pedig a' kegyesebb *Polgárok* által igen keresztényi szeretettel bé fogadtattanak, és meg lehetős alamisna pénzel segittetnek.

Genua 11. Nov. — A' *Speriai* ki-kötő helyben fekvő *Frantzia* hajós sereg 20 *Linia* hajókból és *Frégátókból* (könnyebb hadakozó hajókból) áll. E' melé *Toulonból* még 12 hajók várattatnak 16 ezer emberekkel együtt, kiknek számokra ezen *Respublicá-tól* eleség és pénz szolgáltatódik.

Német Ország. — A' Felséges *Auszriai Udvar* mint *Német Birodalom* feje a' következő jelentést adatta bé a' *Régensburgi Gyűlés* elejébe a' *Tsch* Ország részéről itt lévő *Követ* által. — „Az itt mulató *Német Fejedelmi Követek* jelentést tettek már arról a' magok *Udvaraiknál*, hogy némellyektől ő közüllök az a' kívánság! tétetett volna az *Auszriai Udvarhoz*, hogy ez a' *Német Birodalom* határaitra ujj *Sergeket* indittana a' végre, hogy ezeknek oltalma alatt a' *Német Fejedelmek* *Sergei*, a' mennyi t. i. kire-kire esni fog, öszve gyülekezhesenek. Az említett *Német Fejedelmeknek* ezen kívánságához képeest tehát arra katarozta ő Felsége magát, hogy egy nagy ujj hadi erőt, melly 20 *Bat.* gyalogokból és 14 *Divisó* lovasokból fog állani, még pedig tsupán tsak a' *Német Birodalomnak* oltalmazására, és ennek a' rajta lévő erőszaktól való meg-mentésére, útnak inditson, a' mely hadi

hadi erő két osztályokban, minden ágyuzó és egyéb hadi eszközökkel fel készítve, rész szerint *Tsch* Országból *Waldmünchenen* keresztül, rész szerint *Austridból* az *Inn* mellyékéről, egy maga tulajdon *Generálissának* vezérlése alatt, *Norimbergának* vidékein fog meg-szállani. „

„ Minthogy pedig ezen *Sergek*, mellyek a' több *Német Ország*on már jelen lévőkkel edgyütt sokkal felyül mulják azt, a' mivel a' *F. Austr.* Ház rend szerint tartoznék, reméli ő *Felsége*, hogy ezeknek sebesebb elő-mozdulhatásokra a' *Nemes Rendek* is magok részéről mindent el-fognak követni, és magokat az ezeknek meg-kivántató dolgok árának ki-szabásában nem fogják az eddig való fellette alkalmatlan, és a' mostani körülállásokkal együtt éppen fenn nem átható mértékhez szabni, hanem ha az 1701-béli *Marsch* Regulázásnak módjára egészen vissza nem térnek is, ehez mind azon által, a' mennyibe lehet közejitteni fognak, mellyért a' keresztül menő *Sergek*-is igen szoross fenytéket fognak tartani. „

„ Minthogy tehát e' szerint a' *F. Tsáfszár*, a' *Német Birodalomnak* ilyen terhes körül-állásai közt arra határozta magát, hogy tsupán tsak ezen *Birodalomnak* oltalmazására, és a' veszedelemből való ki ragadására egy felöll a' maga részéről egy ilyen nagy ujj hadi erőt inditson-meg, más felől pedig a' *Pruszszus Király*-is, mint a' *Fels. Tsáfszár* Frigyesse, a' maga *Sergeit* az alsó *Renus* és a' *Mosella* vidékein egy más *Austriai Sereggel* már egyestette, ehez képpest igéri azt magának ő *Felsége*,

sége, hogy az ő Felsége Felséges Frigyesének példája szerint, minden leg-főbb, fő, és közönséges Német Rendek, az őket illető részt, valamint ezt ő Felsége maga tselekefzi, lietséggel és igen serényen kiadni nem fognak hátrálni, hanem mindent a lehető vitézséggel, állhatatossággal, és a' Német Nemzettel tulajdonos bátorsággal, ezen nagy Birodalomhoz és a' Német hatalmas Rendekhez illő erővel fognak véghez vinni. „

Páris. — Nemzeti Convent-béli dolgok. — Nov. 9-dikén az az 5 pontumokból álló *Tracta* olvastott fel a' *Conventben*, melyet Gen. *Monteskiu* kötött a' *Genevai Republicával*; de a' mellynek elolvasása gyakor zugások által félbe szakasztott, és utoljára a' *Diplomatica Commissiónak* adattatott által. — Elő vétettétn az után ismét ezen *Commissiónak* Gen. *Monteskiuról* való, 's néki éppen nem kedvező munkája, és fel-olvasatván az ő utána való vizsgálódás végett *Szavoyába* küldetett *Commissáriusnak* jelentése is, mind ezeknek a' leve következése, hogy Gen. *Monteskiu* egy Dekretom által vád alá rekeszteték, és az után a' *Ministerium* által az ő helyébe Gen. *Kellermann* rendeltetett *Szavoyába*, ki is a' *Convent* előtt meg-jelenvén így mentette magát a' *Custine* vádja ellen: — „ *En — ugy mond Kellerman —* 20 ezer *Frantziákkal* tartoztatam meg az ellenséget. A' ti *Commissáriusok* magok meg mondhatják, hogy én az ellenségnek üzésében restes voltam é? A' gondoltatott rollam, hogy nem akarok *Coblentz* és *Trier* ellen indulni, tsak azért pedig, hogy a' kívánt időre oda meg nem érkezhet.

hettem. De hát lehetséges volt é az, hogy én egy 30 ezerből álló tábor, a' melly 3 napokkal volt nállamnál előbbre, meg előzhettem volna? — Tsak ugyan nékem már a' *Bé-töltetö Hatalom* igazságot tett; mivel éngemet, az *Alpes* (*Stavoyai havasok*) mellett lévő táborhoz rendelt., — Gen. *Biron* annak a' Frantzia tábornak fő Vezére, a' mellynek a' Gen. *Custine* alatt lévő Sereg is egyik része, arról tudósította közelebbről *Strafsburghól* a' *Conventet*, hogy mivel *Custinénak* kívánsága szerint, néki akkor, a' midőn kívánta, segítséget nem küldhetett, tehát már most arra határozta magát, hogy személlyesen *Custinehoz* menvén, ő alatta tégyen további szolgálatot. — A' *Nemzeti Convent* ezen ritka patriótismust rend kívül való helybe hagyással fogadtá.

La-Cofte, egy volt tengeri Minister, a' *Nemzeti Convent* elejébe hivattatván, az ellene bé-jött vádak iránt külömb-külömb-féle kérdések tétetnek elejébe, és az ő ezen kérdésekre tett feleletei az után meg-visgáltatván, elégtelennek tanáltattanak, mely szerint egy Dekretom által vád alá rekeszteték.

Fel-olvasatott a' *Dümuriertől Mons* várofsából Nov. 7-dikén indult tudósítás-is, mellyben ezen Generális a' Frantziáknak *Mons* mellett Nov. 6-dikán nyert győzedelmekről, és az ide tartozó több körülállásokról emlékezik. Ugyan ekkor fel-olvasatott az a' tudósítás-is, mellyet *Dümurier* a' maga *Monsba* való bé-szállásáról küldött a' hadi Ministerhez, melly mellé vóltanak azon irások-is ragasztatva, mellyek által a' *Mons* várofsa-béli

Komendánstól és a' Magistrátustól ezen város felkértegetett, és ezeknek vizsgálva való költsönös feleleteik. — Nagy ditsérettel emlékezett Gen. *Dumurier* a' *Mosizsió Egalite*, vagy a' vólt *Orléánz* Hertzeg nagyobbik fiáról, hogy ezen tsatában igen különösön ki-mutatta légyen a' maga vitézségét; mellyhez a' nevezett ifju *Egalitónak* apja, a' *Conventben* jelen lévén, azt-is hozzá adta, a' mit *Dumurier* emberségből el-felejtett vólt, u. m. hogy az ő fia minden tsatában a' *Dumurier* Sergeinek elején vitézkedett légyen. — Ezek után azt javasolták némelleyek, a' mely Dekretom által meg-is erősítették, hogy a' Frantzia Respublica fegyvere' előmenetelének tiszteletére egy Nemzeti innep szenteltsék, melly hogy mi képpen esék-meg, az erről való tanátskozás az *Instituens Commissióra* bizzattatott. — *Bournonville* arról tudósította a' Nemzeti *Conventet*, hogy ennek parantsolatjára ekkor mindjárt, a' *Dumurierrel* való egyéb szükséges foglalatóságok miatt *Metzben* meg nem jelenhetett, de már most egyenesen ide indul, és a' *Kellermann* vizsgálva hivattatása által üressen maradott helyet haladék nélkült által fogja venni.

A' hadi *Commissió* engedelmet kérvén a' *Conventtől* arra, hogy a' hadi Minister a' Párisban lévő fegyveres Sergeket a' *Custine* segítségére indithassa, ezen igen nagy vetélkedés támoda. Némelleyek azt állították, hogy *Custinénak* segítségre volna szüksége, *Párisban* pedig ezen Sergek minden halzon nélkült mulatnának. Mások ellenben azt mondották, hogy a' *Custine* segítségére elég heverő

ő Sergek vólnának a' hozzá közelebb lévő Városokban, *Párist* pedig, a' még egélszen le nem sendesedett zenebonák miatt, egélszen fegyveres nép nélkül hagyni, félelmes lenne. Végre meghatározaték, hogy azok a' fegyveres Sergek, a' melyek a' *Soisoni* és *Párisi* táborokhoz tartozának, azokat a' Minifter a' *Custine* segitségére el küldhesse, azok a' szabad akaratuak pedig, a' kik az Országak külömb külömb-féle Departmentomjaiból a' Nemz. *Conventnek* óltalmazására gyűltenek *Párisba*, azoknak szabadságokban állhasson, tovább is itt mulatni.

Végezetre jelentés tétetvén az iránt, hogy noha az Emigránsok ellen való Dekretom ki adattott, mindazonáltal iókan lopták vólna-bé magokat az Országba, chez képpest meghatározaték, hogy a' visszajött Emigránsok azon várost a' mellyben vagynak, ezen Dekretomnak ki-hirdettetésétől fogva 24 órák, a' Republica földjét pedig 14 napok alatt, el hagyni kéntelenittessenek. Ezen időnek eltelésén túl pedig ugy tartattassanak, mintha az ő számkivettésekről szólló Dekretomot hágták vólna által, és chez képpest halállal büntettessenek-meg.

(Még a' következendő 2 meg jegyzéseket akarjuk a' *Bétsi Udv. Déáriumból* ide tenni.) — „(1.) A' *Conventnek* 6-dik Nov. tartatott ülésében olvasott-el ennek egy *Valetze* nevü tagja egy hofzfú jelentést a' 24 tagokból álló *Commissiónak* nevében azon papirofsakról, melyek ezen *Commissióra* biztattattanak vólt, a' mennyiben ezek a' Királynak

személjét illették, és ezen szerentsétlen Monárchá-
nak maga-viseletét ellenkező homállyal borítják-e I.
A' *Convent* maga-is gyengének tanálta ugyan ezen
jelentést, de el-végezte csak ugyan, hogy ki-nyom-
tattasék. — 2./20r.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Svédzia. — *Stokholmban* Nov. 1-ső napján az
ifju Királynak születése innepe tzelebráltatván, mind
azok a' fogjok, a' kik a' tilalmas pálinka főzés
miatt fogságot szenvedtenek, szabadon bocsátatta-
nak. — Ugyan ezen napon tétetett közönséges
egy nevezetes Királyi rendelés, melly szerént a'
Király önnön maga személye iránt meg határozta,
hogy a' maga utozásaiban, a' maga embereinek a'
polta lovakért éppen ugy fizessen, mint minden más
útazók, 's egyizersmind ezt is meg-igéri, hogy a'
Parasztok lovaival való jól bánás és mértékletes me-
nés által a' maga jobbágyainak mindenkor jó pél-
dát adni szándékozik.

Magyar Ország.

Bars V. megyéből szóról szóra. — „Ezen Vár-
megyének Szodo nevű helységében, régi nemes tör-
sökö Sós Mihály Ur házában Novembernek 13. di-
kára fordult éjzaka ilyen ifzonyuság történt. Ezen
valamint igen szép emberi lélekkel felruházott,
igy mind erköltseire, mind tudományára nézve a'
legjobb oldalról esmeretes, mind eddig nőtelen-
ségben élt Uri embernek házára réá mennek a'
nevezett éjzaka 11 óra tályban valami 13 öszve szö-
vetkezett gonosztévők (a' mint eddig ki-jött Zsidók).
Egy réize ezeknek vigyázatra állított ki, a' töb-
bek pedig az ajtókra rontván, gyertyával az em-
litett Urnak haló szobájába mentek, az utzára szol-
gáló ablakoknak tábláit bé-tették, az Udvarra nyi-
lókat pedig nyitva hagyták, és édesdeden aluvó Urat
ágyából le-rántván, vékony kötelekkel (spárgák-
kal) kezeit hátra 's lábait keményen öszve kötöz-
ték, és így az öszve kötöztetett testet a' ház föl-
din el-nyúltván, párnákkal és derékalyokkal terhe-
sen bé-fedték. — Az után még a' két othon lé-
vő szolgáló legényeket is hasonló módon a' halálra
el-készítették. — Az alatt haza érkezik a' szolgáló
léány is a' faluból, a' fonó-háztól, láttya hogy
az Udvarra szolgáló ablakokban világosság vagyon,
de hirtelen nem gondolván egyebet, hanem hogy
az Ura talám barátjaival múlat, illy vélekedéssel
bátran mégyen az Ura házába: de erősen meg-tsa-
latott szegény gondolkodásaiban; mert első bé-lé-
pésekor a' gonosz-tévők kezébe akadván, olyan
ötést

útést kapott a' bal-szeme felől, hogy a' szeme is
 csak nem ki-esett. Az után ő-is a' *Zsidó* ruhák-
 ról le függő mazzogokkal öszve kötöttetvén, az Urá-
 val egy házba le-téteget, és minden tanáltathat
 portékákkal bé-fedetve hagyattatott, a' gonosz-
 tévők pedig már most minden felől bátraknak gon-
 dolván magokat lenni, a' ladák és egyéb záros edé-
 nyek körül kezdettenek matatni. A' leány az alatt
 a' mazzogokból valahogy magát ki oldozván, alatt-
 tomban az utzára ki-szökött és lármát ütött, mel-
 lyet a' gyilkosok észekbe vévén, és el-árultatáso-
 kat gyanítván, azzal a' mit már magokhoz vette-
 nek volt, el illantottanak. Segítség érkezvén a' fa-
 luból, az öszve szaladtak előbb-is a' házi gazdá-
 nak szabadításában forgolódtanak, de szerentséle-
 nül; mert noha ekkor az ő inai még mozgot-
 tanak, az alatt mindazonáltal, míg a' mazzagok-
 nak el vagdalására kés kerestetett elő, 's mivel a'
 nagy meg rettenés miá talám hirtelen sem borbély,
 sem egyéb segítség nem tanáltathatott, a' hofszű
 életet érdemlő szerentsélen Ur meg holt — a' két
 legények pedig, mivel hihető, hogy oly keményen
 öszve kötöttetve nem voltak, életben meg-ma-
 radtanak, — Ezen szomorú eset éppen akkor ada-
 tott *Sós László* Urnak a' *Tábla Birónak*, a' ki a'
 meg-ölettetett szerentsétlennek Attyáról testvére
 volt, tudára, a' midőn a' Nemes *Bars* V.megyei
 Rendek *Muróthon* Novemb. 13 dikán öszve voltak
 gyülekezve, a' honnan a' Nemes V.megye az em-
 lített *Tábla Biró* Urat, Borbélyal, Szolgabiróval,
 és Esküdtekkal edgyütt, az ártatlan szenvedőkön
 való

való segítségre, és az ártalmasoknak ki-nyomozá-
 sára, haladék nélkül a' fenn meg nevezett Szodó
 nevű helységbe, melly a' V. megye Gyűlésének hel-
 lyétől valami 5 órányira vagon, el küldötte. —
 Nem emlékeznek réá; hogy az alatt az idő alatt;
 mig Bars V. megyébe a' Zsidóknak szabad bé járá-
 sok nem vólt; hasonló szomorú történet esett vól-
 na. — Jól mondják déákul: — „ *poena pro pau-*
cis, exemplum pro multis. „ — Ezek a' Zsidó Példa-
 beszédek igen jól illenek ide: — „ fogot fogért „ —
 „ tedd hüvejedbe a' kardodat; mert különben kar-
 dal kell el-vezned „ — melly azt láttatik tenni,
 hogy boldogságára vagon az egy hazának, ha a'
 gonosz-tévők érdemek szerint kardal büntettetnek.
 — de bizzuk ezen dolgot az Itélő bírakra.

Azt olvassuk a' Pesti Déák Ujjságból; hogy
 a' Pesti Ns Vármegyének Nov. 15. dikén gyűlése
 tartatván, és a' többek között a' Magyar Jádzó-
 társaságnak is egy kérő Levele olvastatván-fel ezen
 gyűlésben, a' Ns Rendek papirofsat bötösötöttanak
 el egymás között; mellyre a' maga neve mellé
 minden feljegyzotte azt, a' mivel ezen társaságot;
 a' köz jóra elő segélleni kívánja. A' Szolgabírák-
 ra is réá bizattatott; hogy ezen társaságnak a' ha-
 za jóvára tzelozó törekedését, az othon valóknak
 ajánlják. — Az is még határozottatott; hogy ezen
 Téátrómnak ügye a' Kir. Helytartó Tanátsnak is
 ajánlatsék. — Reménségünk vagon; hogy ezen
 Téátrómból akkor fog Nemzeti Téátrum válni;
 midön ennek ügyét az egész Magyar Nemzet, és
 ennek nagy szívű kép viselői magok kívánják elő
 segélleni, és a' midön a' *Circensese*knak nem leszfz
 szükségek kényérért kiáltani. Még eddig a' vilá-
 gon minden Nemzeti Téátrumot, vagy a' Fejedel-
 mek, vagy a' Státusok tartottanak fenn; úgy, mint
 Nemzeti Téátrumot.

Tudósítás.

Erdélyi priv. Dicast. Könyvnyomtató *Hochmeister Márton*, az Erdélyi N. Rendeknek réá való hí-
zásából, az ezen 1792-dik esztendőben *Kolosvárt*
tartatott Diétának és Diétális munkáknak *Jegyző*
Könyvét elő-fizetésre kiadni szándékozik. Hogy
pedig ezen Könyvnyomtató Ur a' maga önnön ha-
szon nem kívánását meg-mutathassa, azoktól az
Erdélyi elő-fizetőktől, a' kik az Exemplárokat *Ko-*
losvárt, vagy *Szebenben* által vehetik, tsak fél kraj-
zárt kíván 1 árkusért; a' külső országok pedig
nem vehetik roszt neven (*igy szoll a' tudósító*) hogy
minden árkust 2 krajzárral, és így 80-ant 160-ant
fognak fizetni. — Az első fizetésnek Sz. András
Havának 30-dik napjáig helye lészén, azután pe-
dig az első nem fizetőknek a' fellyebb irt 80 árkus
3 for. 40 kr. adatik. Kolosvárott Mind Sz. Havá-
nak 8-dik napján 1792-dik Esztendőben. — *Hoch-*
meister Márton pri- Dicast. Könyvnyomtató.

Az előfizetés gyűjtők e' következők: — Béts-
ben, a' Magyar Hirmondó Irói, auf der Freyung
bey drey Hacken im 2-ten Stock; Budán, és Pe-
sten, Könyv-áros Veingand Mihály Ur, Debretzen-
ben, Szigeti Mihály a' Városi Typ. Provisora.
Győrött, Könyv-áros Mayer Mih. János Ur. Kas-
sán Könyv-áros Stromayer Ignácz Ur. Komárom-
ban, Posonyban Könyvnyomtató Véber Sim. Ur.